

ROMÁN PRO ŽENY

MARTINA
HOHENBERGER

ROVNOVÁHA
ŽIVOTA

ROVNOVÁHA ŽIVOTA

Martina Hohenberger

VĚNOVÁNÍ

*Kniha je věnována Kamile Holíkové a Marii
Strnadové.*

PŘEDTUCHA

Poslední den mého celkem poklidného života začíná docela nevinně. Něco po půl šesté ráno, když pod sebou nemám o nic méně než tři kilometry vzduchu.

„Připrav se, pozor, skákej,“ zahuláká mi instruktor do obličeje.

Nervózně se ušklíbnu, v duchu se pomodlím a vyskočím z letadla. Chvilí mi trvá, než se dokážu nadechnout. Připadá mi, jako bych se ponořila do divoké vířící vody. Několik vteřin se volným pádem řítím k zemi. Pak se pomocí výtažného lana rozevře padák. Prudce to trhne. Adrenalin mi hučí v uších a můj žaludek metá kotrmelce. Miluju ten pocit po výskoku, směju se na plné pecky a mávám šesti nadšencům, kteří se snáší za mnou.

Letoun se vzdaluje, až úplně zmizí za mraky. Užívám si pád brzděný křídlem z pevné látky, a přitom se snažím vytěsnit myšlenky na nebezpečí tohoto rande se smrtí.

Právě vychází slunce a mě zaplaví vlna štěstí. Tady nahoře se cítím úžasně, mám přehled, spoustu prostoru pro sebe a hlavně klid. Tři věci, které v osobním životě docela postrádám. Zdá se, že i čas tu nikam nespěchá. Pohybuju se blízko hranice vesmíru a jsem součástí kosmické dimenze. Má to v sobě cosi zvláštního a magického.

Zkontroluju výškoměr na zápěstí, sundám si parašutistické brýle a kochám se výhledem. Žádná krajina není tak krásná jako jižní Čechy s lesnatými kopci Šumavy, s četnými rybníky, v jejichž vodách

se zrcadlí nebesa, se zámek Hluboká, se sloupce páry, pod nimiž se lhotejně krčí chladící věže elektrárny.

Strídavě přitahuju řídicí šňůry a směřuju let k malé plošce, která shora nevypadá na letiště, ale spíš jako skvrna šedého betonu mezi kostelem a loukami.

Doskočím na přistávací pruh, udělám pár rychlých kroků a stáhnou padák k zemi, aby se do něj neopřel vítr. Odepnu si helmu a pozoruju, jak ostatní ladnými oblouky klesají k zemi. Jako poslední dopadá instruktor Petr. „To je lepší než sex!“ křikne a plácne si dlaní s dalším adrenalinovým šílencem.

Stojím opodál, soukám se z kombinézy a sleduju, jak se celá partička řehtá. Jsem předem smířená s tím, že si tradičně vyslechnu chlapské vtípky na můj způsob letu, moje hrůzou stažené pülky a přehloupplý výraz při seskoku.

Vezmu zmuchlaný padák a položím jej na plachtu před hangárem. Petr ke mně přistoupí a chytí mě kolem pasu. Jeho šlachovitá ruka mi pomalu klouže na zadek. „Nechceš si ještě jednou skočit?“ řekne svůdným hlasem.

„Vždyť sis zrovna užil, ne?“ namítnu chladně.

„Škoda,“ hraje to na mě, přitom mě stiskne pevněji. „Kdy se uvidíme?“

„Nevím, nezlob se, já hrozně chvátám.“ Vykroučím se mu z náruče a líbnu ho na tvář.

„Co takhle zítra oběd?“

Přikývnu a zamávám všem na rozloučenou. Vyběhnu před letištní budovu, vytáhnu z úložného prostoru Vespy helmu a narazím si ji na pocuchané vlasy.

Šest padesát. Motorka pode mnou zavrzní. Připadá mi, že stojím na startu. Čeká mě náročný den.

Prodírám se ulicemi podél plechové šňůry aut. Ranní provoz je v plném proudu. Mírím do nejprofláknutější městské čtvrti, kde bydlí budějovické naplaveniny a kterou místní přezdívali Mordor.

Zaparkuju na přečpaném parkovišti před panelákem, na kterém povlávají nedbale upevněné plachty. Už měsíc se tu provádí zateplení. Dělník v reflexní vestě rozbíjí pneumatickým kladivem betonový blok. Ten rachot dokonale dokresluje atmosféru nesoucí se v duchu post-atomárního konce světa.

PROBUĎ SE, TVÝ SNY SOU NA HOVNO! Graffiti na zdi mého domu hlásá slova proroka.

Otevřu vchodové dveře a vyběhnu po schodech do druhého patra. V bytě narazím na svou matku. „To je dost, že jdeš,“ vyhrkne bez círáků.

„Adélka už vstala?“

„Jo, hraje si v pokojíčku.“ Máma mi vtiskne do ruky obří hrnek kávy.

„Dáš si se mnou snídani?“ zeptám se.

„Co tě vede, musím běžet. Jdu ke kadeřnici,“ odvětlí máma a skepticky si změří moje zašmodrchané vlasy.

Roztržitě si z čela odhrnu zpocené prameny. „Takhle brzo?“

Máma se usměje. „Objednám tě, jestli chceš.“

„Ne, bohatě mi stačí voda a dětský šampon.“

„Víš, Hani, nechci ti radit,“ začne mi radit moje matka, „ale měla by sis zastříhnout ty děsně suchý konečky. A obleč si něco elegantního, když máš ten pohovor. Snad nepůjdeš v etno tričku a v kristuskách? Co si chceš vůbec obléct?“

„Ještě nevím,“ pípnu na odpor a v duchu protočím oči v sloup.

„Nevíš? A jak to chceš stihnout? Nic sis nenachystala a ráno lítáš po všech čertech.“

Stále stejná písnička. Tohle je nevyhnutelná cena za hlídání. Připadám si bezradná, protože se jejímu poučování nikdy nedokážu vzepřít. Ztěžka polknu žluč, která mi stoupá do krku.

„Uvědom si, že už se nemůžeš oblékat jak strašidlo do zelí,“ tlačí máma na pilu.

Přikrčím se a začnu skřípat zuby.

„A nehrb se tak,“ dodá máma. Přivře víčka a zadívá se na mě zkoumavým pohledem. „A co Petr? Už tě konečně požádal o ruku?“

Zaskočila mě.

„Co koukáš, jako by ti uletěly včely? Máš nejvyšší čas se vdát. Já jsem v tvém věku měla dvě děti a manžela. A taky zodpovědnost za rodinu.“

Unavuje mě její věčný recitál o tom, že nejsem zodpovědná a především vdaná, což je pro mámu jedna a ta samá věc. Pro ni je manželství vrcholem představitosti. „Mami, nech toho proboha,“ zaskuhrám a obrátím oči ke stropu, ale tak, aby to neviděla.

Máma si uhladí záhyb na kostýmku a smete z rukávu neviditelné smítko. Zrakem zabloudí na své zápěstí. „Propána, to je hodin jak na věži,“ zaúpí. „A co ty výsledky?“ vzpomene si náhle.

„Dneska mi budou volat.“

„Dej mi pak vědět, Hani. Mějte se, děvčata.“ Vzápětí za ní zaklapnou dveře.

„Dobře,“ zavrčím do prázdné chodby.

„Maminko, kde jsi?“ ozve se dětský hlásek.

„Jsem na chodbě, broučku.“ Adélka přiběhne a vrazí do mě tak prudce, že mě málem převáží. Skloním se a chytnu ji kolem ramen.

„Mami, koukni, babička mi dala plyšáka.“ Adélka se usměje a přitiskne si hračku k hrudi. „Jmenuje se Lojzík.“

„Je rozkošný.“ Kleknu si na podlahu, vezmu Adélčinu dlaň a přiložím si ji na tvář. Když tu tak dřepím a hledím na dcerku, mám pocit, jako by shon všedního dne ustal a svět kolem nás ztichl. Vydržela bych se na ni dívat věčně. Pohladím ji po vlasech a na okamžik vnitřně bojuju s nutností vrátit se do reality.

„Pojď, musíme si pospíšet,“ řeknu. „Že tě chytím!“

Adélka vypískne a nemotorně uhání do pokoje, ramenem přitom narazí do rámu dveří.

„Dávej přece pozor.“

Sedm třicet. Zlomky vteřin neúprosně vyměřují dobu, kdy mám ze sebe před zrcadlem udělat člověka, zavézt Adélku do školky a pak se dostat do práce. Dnes mě navíc čeká pohovor.

Zhltnu zbytek kávy a zalezu do koupelny. Myslím na to, že bych si nejradši napustila vanu a smyla ze sebe úzkost z toho, co všechno

nestihnu. Blaženě vnímám šumění vody. Do tří minut jsem osprchovaná. Neochotně otočím kohoutkem.

Zaslechnu hlasité bouchnutí dveří záchodu.

Cestou do ložnice přemýšlím, co si vzít na sebe. Celé dvě vteřiny. Natáhnu si vyšívané džíny, fialovou halenku a zelené sako. Ty věci spolu neladí. Nevadí mi to. Oblečení nikdy moc neřeším.

Osm. Jsem učesaná a nalíčená. Jistě že ne podle matčiných představ, ale vystačím si s decentním make-upem, leskem na rty a řasenkou. Vlasy si stáhnu do culíku a neposlušné prameny strčím za uši.

Nyní jsem připravená vyrazit z domu. Upřu zrak do zavřených dveří záchodu. „Už budeš, broučku? Víš, maminka dost spěchá,“ žadoním a poklepávám špičkou boty o podlahu.

Osm nula tři. Dlouhá chvíle narušovaná dětským žvatláním z toalety se vleče a já cítím, jak ve mně stoupá jedna vlna paniky za druhou. Vnitřně bojuju s nutkáním kousat si nehty. Mámě trvalo čtyři roky, než mě to odnaučila.

„Hotovo!“

Díky bohu! „Ještě brejličky a batůžek.“

Osm nula osm. Popadnu dcerku a v rychlosti si hodím přes rameno tašku z hrubé látky, kde mám kromě laptopu, mobilu, nabíječky, dokladů, klíčů, peněženky, kapesníků, tamponů, lesku na rty, hřebenu, žvýkaček, úctenek, prášků proti migréně a náhradních punčoch také spoustu jiných nezbytných drobností, které se snad nachází v každé dámské kabelce.

Adélku nesu v náruči a alespoň v duchu zkouším popřít gravitaci. Klopýtám po schodech a nemůžu se zbavit nutkavé myšlenky, jestli jsem zamkla. Když vyběhnu z domu, připadá mi, že moje zpoždění geometrickou řadou narůstá. V rytmu burácejícího pneumatického kladiva běžím, co mi síly stačí, k zaparkované Vespě. Nasadím dcerce helmu, posadím ji na sedadlo před sebe a jediným kopnutím nastartuju. Stisknu Adélku koleny. Ona se při jízdě nadšeně směje. S mámou je vždycky sranda, že jo?

Před vchodem mateřské školky zpomalím a brzdy hlasitě zaskřípou. Čelím vyjeveným obličejům rodičů a krupobití jejich zlostných pohledů. Dítě na motorce se jim ani trochu nelíbí. Postavím Adélku na chodník a rozrazím branku. Předstírám, že neslyším ty uštěpačné názory za svými zády.

Dcerka se mi vykroučí z ruky, jakmile k ní v šatně přijde její asistentka. Kývnu jí na pozdrav. „Adélka trochu kašle. Dala jsem jí do batůžku pastilky. Mějte se hezky, Vendulko. Už musím běžet,“ vyhrknu jedním dechem a pohládím Adélčinu hlavičku.

Když sahám po klice, ozve se za mými zády „ehm, ehm“. S nemilou předtuchou se otočím. Přede mnou se tyčí robustní učitelka Sýkorová, která se urputně snaží tvářit mile. Vypadá, že na mě čeká.

Srovnám si záda a vybafnu na ni pozdrav.

„Rádi bychom s vámi mluvili,“ pronese Sýkorová dívčím hláskem.

Střelím očima po hodinách nad vchodem a nervózně si potáhnu křížek na řetízku. „Víte, já spěchám, ale ve středu bych mohla přijít dřív.“ S nadějí pohlédnu do neodbytného obličeje Sýkorové a... kapituluju. „Dobře, o co jde?“

„Pojďte se mnou do kanceláře.“ Následuju ji a najednou se cítím jako spráskaný pes.

„Chtěli bychom se vás zeptat, co si po dvou měsících myslíte o pobytu Adély v naší školce,” zeptá se Sýkorová naslédlym hlasem, avšak opět v autoritativním plurálu, ačkoli jsme v místnosti samy.

„No, myslím, že je všechno v pořádku. Adélka se do školky těší. Proč se ptáte?”

„Jak víte, vzali jsme ji pouze na zkoušku. Vaše dcera se straní dětí a nezapojuje se do hry. Když je v místnosti hlučno, schovává se v rohu. Myslíme si, že tu není šťastná.”

„To mě mrzí,” zaúpím. „Promluvím s paní Vendulkou... s její asistentkou.”

„Já vím, kdo je paní Vendula,” opáčí Sýkorová kousavě. „My jsme se rozhodli, že by bylo pro Adélu lepší, kdyby navštěvovala zařízení pro... ehm...” Na okamžik se zarazí, jelikož se na ni zpříma zadívám. „...ehm... pro děti s vyššími nároky na péči. Například v Zachariášově ulici...”

„Tam mají volné místo až od září. Já ale potřebuju školku teď! Velmi nutně ji potřebuju!” zoufale jí skočím do řeči. Zahledím se na ztuhlé rysy ženy, která netuší, že sháním novou práci a že jsem bez školky totálně vyřízená.

Sýkorová potřese hlavou a zděšeně na mě zírám. Nejspíš se obává, že se samým zoufalstvím chystám složit. „Můžete to zkusit v soukromé ško—”

„Ta stojí šest tisíc měsíčně!” vypísknu o dvě oktávy výš, jako by nastal konec světa.

„Adéla bude v menší skupině spokojenější,“ vede si Sýkorová svou. Pro jistotu však couvne o krok dozadu. Zřejmě si není jistá, jestli jí teď nepůjdu po krku.

Mám na krajíčku. Rychle zamrkám, abych zahнала slzy. Začíná se to protahovat a já nenápadně juknu na mobil. Osm čtyřicet.

„Ještě by tu byla záležitost s vaší dochvilností,“ pokračuje učitelka z bezpečnější vzdálenosti.

„A-ano, já vím,“ vykoktám zbaběle, ale v mysli si spílám. Nedokážu se Sýkorové postavit. Křením se na ni jako idiot a ona mi to dává sežrat.

***

Než bez dechu dorazím k Vespě, roztřesu se bezmocným vztekem. Zbývá mi necelých patnáct minut do pohovoru. Nesnáším upachtěné dny, kdy nic nestíhám! Roztržitě nastartuju a vyrazím na silnici.

Nejprve se ozve kvílení brzd. Pak zuřivé troubení.

Řidič osobáku stočí okénko a huláká na mě. Zvednu ruku v omluvném gestu. Nedivím se, že vyšiluje. Málem jsem mu vlítla pod kola. Stejně hloupě jako před měsícem. Tehdy to nebyla moje vina, mohl za to chodec, který vběhl na přechod, a mě prostě nenapadlo nic lepšího, než to stočit do protisměru pod škodovku. Možná bych to nepřežila, nemít helmu.

Ta vzpomínka mnou otřese: děsná rána, příšerná bolest hlavy a šok, že se to mohlo stát zrovna mně. Ale teď už nechci myslet na hrůzou

vytřeštěné oči řidičky, která mi volala záchranku. Musím se soustředit na jízdu.

V osm padesát sedm vstoupím do univerzitní budovy, mrknu na svůj odraz ve skleněných dveřích a srovnám si rozevláté prameny vlasů. Do prvního patra беру schody po dvou. Na chodbě tu postávají studenti. V duchu se pokřizuju a zaklepu na dveře číslo sto jedenáct. Vkročím do malé zasedací místnosti.

Privítá mě drobná žena s krátce střiženými vlasy. Tato úctyhodná šedesátnice vypadá jako osoba s velkou mocí, která může na místě dělat závažná rozhodnutí. Napadne mě, že ji není radno podceňovat. Vedle ní stojí muž v tmavém obleku, vzrostlý čtyřicátník s rozložitými rameny. Oba jsou členové komise, která rozhodne o tom, jestli budu přijata na filozofickou fakultu jako externí přednášející. Jakýmsi zázrakem jsem se dostala do posledního výběrového kola.

Roztřeseným hlasem pozdravím a ztuhle jim podám ruku. Nejprve na mě pobaveně zírají. Novou lektorku dějin umění si asi nepředstavovali jako vyjukanou, nedbale oblečenou brunetku s naivním a snad i trochu hezkým obličejem, která má pár kilo navíc. Nejspíš očekávali vyschlou a upjatou profesorku s obrýlenýma očima a pichlavým pohledem.

Muž mi položí pár otázek k mému životopisu. Na nenucenou konverzaci jsem příliš nervózní, a proto své odpovědi víceméně překoktávám. Žmoulám v ruce kapesník a ze všech sil se snažím tvářit sebevědomě.

Profesorka mě pozoruje a obyčejnou tužkou si dělá poznámky v sešitu. Nakonec mě vyzve: „Tak paní... paní... ehm –”

„Klímová,” pomůžu jí.

Šedovlasá žena na mě hledí skrze brýle jako na žvatlající dítě. „Samozřejmě. Povězte nám, proč bychom měli vzít na místo lektorky dějin umění zrovna vás.”

Při téhle otázce mě rozbolí hlava. Potlačím trému, která mi stoupá do hrdla, a vyprávím o svém studiu, o nadšení pro umění a o jazykovém pobytu v zahraničí.

Oba profesori příkyvují a dál se mě vyptávají: *Co jste dělala po vysoké škole? Jak dlouho že jste byla v cizině? Jak jste si zařídila hlídání dcery? A co když onemocní? Povězte nám svůj životopis v němčině. A jak jste na tom s angličtinou?* Tváří se přitom, jako by šlo o přednáškovou činnost na plný úvazek, a ne na chabé čtyři hodiny týdně.

Odhodlaně odpovídám, hlava mi třestí a chce se mi čurat. Kousnu se do rtu, abych to potlačila.

„Dobře, paní... ehm... děkujeme vám,” vypálí náhle profesorka se zrakem upřeným na zlaté náramkové hodinky.

Ztuhle na ni hledím. Postřehnu, jak se mi odkrývá obličej. Vidina práce na fakultě se právě rozplývá. Připadá mi dosažitelná asi jako skok ze židle na měsíc. Očekávám nemilosrdný rozsudek. Nebo rovnou popravu.

Výraz obou profesorů je neprůhledný. Těsně před tím, než se zhroutím, pronese ta žena: „Ozvěme se vám v příštích dnech.”

„Děkuji,” vydechnu téměř bez sebe. Po několika zdvořilostních frázích vypadnu z místnosti. Na chodbě vrazím do mladého muže s roztěkanýma očima, který je zřejmě dalším nadějným kandidátem.

Vyčerpaně se opřu o parapet okna. Nemůžu tu však dlouho postávat. Za dvacet minut musím být v jazykovce, která mě živí.

Zas jeden z těch uspěchaných dnů, které (už jsem se o tom zmínila?) nesnáším. Při představě, jak znovu pádím přes půl města, mi přeběhne mráz po zádech. Pravidelnost pohybu by mě měla utužit, ale vím, že hýčkám planou naději, když se štvu jako zvíře. Jen zřídka mě zaplaví konejšivý pocit, že všechno zvládám. Jak ráda bych si řekla: „Běžím, a tím pádem cítím, že žiju!” Jenže to nejde.

Každý den je to stejné. Chci z plna hrdla zakřičet: „Živote, zpomal sakra trochu!” Mám snad jako jediná dojem, že mi můj život jaksi nepatří a že ho nestíhám žít?

Cesta do centra by mi za normálních okolností zabrala patnáct minut. Dnes jsem v časové tísní a svou zběsilou jízdou trhám rekord. To malé vítězství si sotva stačím uvědomit.

V devět padesát pět zaparkuju před jazykovkou Aslan v České ulici. Z čela si odhrnu zpocený pramen vlasů a vstoupím do renesančního domu s atikovým patrem. Vyběhnu schody a zhluboka se nadechnu. Do dveří učebny vejdu se stoickým klidem a ctihodnou důstojností, po hektice ani stopa. Uhlazeně zdravím. Zralý oskarový výkon.

V útulné místnosti čekají dva dospělí studenti, kteří navštěvují můj kurz němčiny. Vlevo sedí zubařka Ivana, čtyřicetiletá opečovaná

blondýna s drahým účesem a povadlou pletí. Než stačím zahájit hodinu, několikrát jí zvoní telefon a ona do něj šteká úsečné povely.

Doufám, že takhle nemluví s pacienty a že je to *pouze* její asistentka.

Ivana cvaká propiskou a vypadá otráveně. Do její ordinace pořádají Němci zájezdy, proto můj kurz bere jako další pracovní povinnost. Na jejím místě bych taky měla plné zuby přesčasů.

Druhým studentem je usměvavý mladík Karel. V devatenácti se jako au-pair staral v německé rodině o dvě malé děti. Povolání chůvy ho prý neoslovilo, zato němčinu si oblíbil navzdory těm drzým spratkům.

Ráda bych oba studenty povzbudila k úvodní konverzaci, ale potýkám se s jednoslabičnými odpověďmi. Vytasím kartičky, což je způsob, kterým rozežrejte i mrtvého. Nedočkám se však výrazné změny.

Na programu hodiny je mezikulturní komunikace. Jde o to, aby studenti lépe poznali Němce a Rakušáky a porozuměli odlišnostem jejich kultury.

„Němci na rozdíl od nás pracují soustředěně. Každý krok si pečlivě plánují, ale svůj časový rozvrh často nestíhají,” řekne Ivana hrubým hlasem, zato pěknou a plynulou němčinou. „Taky šílí z toho, když my Češi nečekaně improvizujeme.”

„Jiný názor?“ vydechnu a vložím naděje do Karla.

Cvakání propisky je náhle přerušeno sotva slyšitelnými vibracemi. Ivana otráveně jukne na mobil a pak ho bez špetky zájmu odloží.

Nejspíš jí znovu volá její nerudná asistentka, se kterou jsem měla tu čest dvakrát hovořit.

„Němci jsou zdrženliví a velmi zdvořilí,” snaží se Karel německy, ale od své au-pair rodiny ze Švábska si přivezl tak silný hovorový přízvuk, že to zní jako svahilština. „Štve mě jen, že mají mnohem větší platy.”

„Peníze nejsou všechno,” prskne Ivana, přitom dál mučí svou propisku.

Usměvavý Karel se zamračí. „Jasně, pokud jich máš hafo, tak nejsou důležitý.”

Ivanino botoxově hladké čelo by se v tuto chvíli jistě zkrabatilo, kdyby mohlo. „Co přesně tím máš na mysli?” V jejích očích se nebezpečně zablýskne.

Karel se přikrčí a svou kuráž natvrdo polkne.

Pokouším se zachránit situaci a mluvím dál, jako by se nechumelilo. V krku mám sucho, a ačkoli už od rána pociťuju ukrutnou žízeň a jsem nejspíš dehydrovaná, vyrazí mi na čele několik krůpějí potu. Navíc se mi stále chce čůrat. Nevzdám to, seberu poslední zbytky své odvahy a pokračuju v konverzaci. Než stačím studentům rozdat dvoustránkový text, zazvoní telefon.

Ivana kroutí hlavou.

No jo, vždyť si vlastně zapnula vibraci.

Mám chuť mrknout na Karla s dramatickým výrazem: *Kdopak si to nevypnul?* Zarazím se však a po nekonečné půlminutě vyhrabu z hlubin své kabelky, rozměrné jako mamutí jáma, vyzvánějící mobil.

Ivana s Karlem na sebe pohlédnou a zlomyslně se ušklíbnou.

„P-pardon. Omluvte mě,” kóktám v rozpacích a vylítnu na chodbu. „Klímová,” zavrčím do telefonu. „Ano... já... dobře, budu tam... jo... díky... nashle.”

Zadržím dech, jako by to snad mohlo proti návalu úzkosti pomoci. Možná to nic nebude. Ze všech sil se snažím uklidnit, ale do duše se mi plíživě vkrádá zlá předtucha. Strach mi sešněruje hrdlo. Nutně si potřebuju sednout! Otevřu dveře a chystám se vklouznout zpět do třídy.

Nacež můj mobil zazvoní znovu. Zoufalé zavytí spolкну.

„Čau, mami, máš něco důležitýho?“ vyhrknu. „Jo, volali mi. Zítřa musím přijít na mamární tým.”

Uslyším dlouhý nádech, máma chce nejspíš říct cosi nepříjemného.

Neodolám chuti vystřihnout netrpělivou grimasu. „Mami, musím končit... já vím... neřekli mi výsledky... jdu tam ráno... proboha... neděs mě,” zaúpím a cítím, jak se mi podlamují kolena. „Neboj se, bude to dobrý, slibuju. Okay? Pa.” Před očima se mi dělají mžitky.

S protivným pocitem viny se vracím do učebny a připadám si jako pitomec. Studenti se na židlích pobaveně vrtí. Učitelský trapas oživí alespoň na pár minut jejich nudné dopoledne.

Dneska mám perný den.

DIAGNÓZA

„Všechno nejlepší, zlato, hodně lásky, sexu... však víš,” popřeje mi po telefonu moje kamarádka Helena.

„Dík,” ušklíbnu se cynicky a obrátím oči k nebi. Od božího rána mi vyzvání mobil a chodí textovky s gratulacemi. Dvacet devět let, to fakt není důvod k oslavě! Vždyť už mi táhne na stovku!

Cestou do nemocnice se loudám. Moje odvaha je na nule. Zoufale v sobě hledám aspoň špetku kuráže, abych nevešla příliš sklíčeně do čekárny před ordinací. Než sáhnu na kliku, zhluboka se nadechnu. Pozdravím a ztuha usednu na bílou lavici.

Křečovitě se snažím usmívat. Vrtím se, poposedávám a tiše vzdychám. Nic nepomáhá. Jsem mnohem nervóznější než před chvílí. Takhle příšerně se může cítit jen člověk čekající na výsledek histologie.

Minuty se nešťastně vlečou.

Na půl ucha poslouchám tlumené hovory, které se mísí s nemocničními zvuky. Nevím, kam s očima, a proto civím na oprýskanou zeď naproti. Hlavou se mi honí děsivé myšlenky.

„To bude v pořádku, nebojte se,” zaslechnu, jak někdo cizí povídá. Je to drobná paní s kulatým obličejem, která sedí na protější lavici. Ta, co si mě celou dobu zvědavě prohlíží.

„Díky, já vím,” zahučím vyhýbavě. To říkají všichni. Jenže stačí maličkost a můj malý svět se zhroutí.

S vyhýbavým pohledem, který předem odmítá prosby pacientů, zavolá zdravotní sestra moje jméno. Působí netrpělivě a posunky gestikuluje, ať si pospíším.

Přikrčím se a mám pocit, jako bych se na lavici zmenšila. Vstanu, nasadím si úsměv a lehkým krokem projdu k ordinaci. Klamu řečí těla. Moje kuráž je ta tam. Paní s kulatým obličejem se na mě naposledy povzbudivě usměje.

Její laskavost ve mně zažehne jiskřičku naděje. Ta je však udušena, jakmile vejdu do malé sterilní ordinace, kde vládne vážná atmosféra. Zaznamenám čtyři doktorské pláště a dvě sesterské uniformy. Na tak stísněný prostor je tu slušný nával. Jeden z bílých plášťů patří rusovlasé ženě. Její přítomnost mě malinko uklidní. Dva mladí lékaři postávají sebevědomě před objemnou kartotékou u okna, na kterém jsou mříže.

Už abych to měla za sebou! Za pár minut se tomu budu jen smát. Podržím chvilkový nával děsu na uzdě, přesto se neubráním dojmů, že se blíží pohroma.

„Sedněte si prosím, paní Klímová,” ujme se slova sympatický čahoun s tmavou kšticí a elegantními brýlemi.

Bože, zaúpím v duchu. To bude vážné!

Po dosednutí na židli z plastu si připadám jako školačka, zvlášť když kolem mě všichni stojí.

„Po nehodě jste podstoupila celkové vyšetření a při zákroku dne čtrnáctého června vám byl odebrán vzorek tkáně z pravého prsu.“ Doktor se nimrá v detailech a napíná mě na skřípec. Na vteřinu se odmlčí a jukne na mě, jestli ho poslouchám. Pak se dlouze nadechne.

Ať už to konečně vysype!

„Paní Klímová, ve vzorku byly bohužel nalezeny maligní, to znamená zhoubné nádorové buňky.” Pronese to pevným hlasem, ale i tak nějak jemně, jako by náhle ztratil odvalu. Jeho oči právě zestárly o několik let.

Nejprve nedokážu pochopit smysl jeho slov. V hlavě mi začne hučet. *Já mám rakovinu?!*

Moje nitro zavyje v explozi hrůzy. Ve spáncích mi začne zběsile pulzovat krev. To žádný z doktorů necítí, jak se chvěje podlaha? Vlny zemětřesení mě ochromí. Točí se mi hlava a musím se chytit okraje židle. Tak proto jsem si měla sednout!

Sleduju lékařova ústa, která se pohybují jako při mluvení, žádné souvislejší zvuky ke mně však nepronikají. Skrze mrákoty zaslechnu pouze torza vět: „Karcinom... operace... chemoterapie...”

Můj vnitřní svět se hroutí jako výšková budova. Bez rámusu a ve zpomaleném chodu. Vše se rázem rozplývá. Připadá mi, jako by tlak v mé hrudi drtil okolní časoprostor. Slzy mi zastřou zrak, kousnu se do rtů, aby nevytryskly.

Doktor se na chvíli odmlčí. Asi hledá vhodná slova, jak pokračovat.

Marně se snažím uspořádat si myšlenky. Můj mozek nehodlá uvěřit té katastrofě a blouzní jakési argumenty.

„Ale to přece není možné, vždyť... já mám malé dítě!” Můj hlas je podivně zadýchaný.

Doktorovy husté křivky obočí se spojí. Když mu na čele vyrazí pot, posune si na nose brýle, které se mu hned zamlží. Nevypadá, že by si

na sdělování špatných zpráv zvykl. Jeho kolegové jen přešlapují na místě a zírají na mě.

„Buďte ráda, že se na to přišlo. Na tohle byste zemřela, paní Klímová.”

Ne. To není možné!

Čahoun předá slovo zrzavé onkoložce, která se obšírně rozpovídá o kůži šetřící mastektomii. Tvrdí, že je to nejlepší varianta operace.

„Počítejte však s tím, že vaše prsa nebudou po operaci tak hezká jako nyní,” přeruší ji čahoun. Pak mluví nejspíš o léčbě, protože zaslechnu chomáče slabik: „in-fu-ze”, „o-za-řo-vá-ní” a „hor-mo-nál-ní te-ra-pie”. Vnímám jednotlivé zvuky, jenže mi nedávají žádný smysl. Zní to jako sanskrt. Oba mladí doktoři u okna přikyvují a soucitně na mě civí. Jaký je jejich úkol, netuším. Možná se učí, jak se pacientům sdělují ty nejhorší diagnózy. Všimnu si ale, že se jim z obličejů vytratila notná dávka sebedůvěry.

„Musíte co nejdřív...” Pevný hlas doktora si hledá cestu do mého vědomí.

Co bude s Adélkou?

Hlava mi třestí, jako bych v rychlosti narazila do neviditelné zdi. Vlny zemětřesení, které má epicentrum pod mou židlí, se mi přesouvají do hrudi. Jsou to tak prudké otřesy v duši, že způsobí ztrátu mojí vnitřní rovnováhy.

Podle doktorova pohledu plného očekávání se zdá, že mi položil otázku.

„Já... já nevím,” řeknu přiškrceným hlasem. Točí se mi hlava a bere na divokou jízdu i žaludek. Ten silně protestuje.

„Můžu se vás –“ Můj hlas selhává. Rty mám úplně ztuhlé. Začnu znovu. „Můžu se vás na něco zeptat?“

„Do toho.“

„Co když nebudu chtít tu mastektomii? Co když se nebudu chtít léčit?“

„Proč byste nechtěla? Byla byste sama proti sobě,” namítne doktorka a vypadá, že se chce na to téma rozhovořit. Když však spatří můj odkrvený obličej a nekompromisní gesto ruky, zamyslí se. „Důrazně bych vám to nedoporučovala. Musíte hned nastoupit na operaci a až se zahojíte, začneme s léčbou.“

„S chemoterapií?“

„Ano, s chemoterapií a ozařováním.“

„Víte, můj otec...,” zasípu a hlas se mi zlomí. Nedokážu větu dokončit. Teď už na tom nesejde. „Promiňte. Kde... je tu záchod?“ zajíknu se.

„Na chodbě, třetí dveře vlevo.“

Vstanu ze židle, ale jelikož se těžiště vesmíru právě přesunulo, nedokážu stát zpříma. Vypotácím se ze dveří ordinace. Nechci už nic slyšet. Svět se zhroutil.

„Sestro!” zvolá někdo.

„Ne, díky, já to zvládnou,” zamumlám. Snažím se ovládat pohyb ztuhlých nohou. Spěchám přes chodbu kolem okounících pacientů. Koutkem oka zahlédnu udivený kulatý obličej a vtrhnu na nejbližší (asi pánský) záchodek.

Tady vyzvracím všechn děs z těla.

Bolí to tak, že se mi do očí řinou slzy. Prudce oddechuju a srdce mi divoce tluče. Otřu si pusou, nepřítomně sklopím víko záchodu a sesunu se na něj. Ve stísněné kabince toalety si dlaněmi přikryju obličej. Cítím se, jako by mě vykopli z obrazu Francise Bacona.

Zaslechnu kroky a pak starostlivý hlas zdravotní sestry. „Jste v pořádku?”

„Ne, nejsem.”

Sestra trpělivě čeká před kabinkou. Pootevřu dveře a zaměřím k umyvadlu, abych si vypláchla ústa a omyla si obličej. Studená voda tiší moji nevolnost, ale jen na okamžik.

Podívám se do rozbitého zrcadla, které nese stopy po ráně pěstí. V jeho pokřiveném odrazu nejprve spatřím *hrůzu*. Ani při dalším pohledu toho člověka nepoznám: vytřeštěné a prázdné oči s fialovými kruhy, zarudlý nos, na tváři černé šmouhy od řasenky, vlasy zplihle visící přes obličej bílý jako křída. Jsem to opravdu já? Vypadám stejně mizerně, jak se cítím. V obličejí mám vepsáno, že jsem totálně vyřízená.

Do vědomí mi proniká něčí hlas, musím se soustředit, abych dokázala pochopit smysl vyřčených slov. „To bude dobrý, paní Klímová. Nechcete se na chvíli natáhnout?”

„Ne, nepotřebuju si lehnout.”

Tohle je sen. Není to skutečné! Připadám si, jako bych se ocitla v sekvenci surrealistického filmu.

Zanedlouho se ozve: „Máte někoho, kdo by vás odvezl?” Sestra ke mně přistoupí a konejšivě mi položí ruku na rameno.

„Ne. Já to zvládnou sama,“ zachraptím cizím hlasem.

Sestra mi podá lístek. „Zavolejte co nejdřív na tohle číslo.”

„Já... Dobře,” hlesnu.

V kapse se mi rozvibruje mobil. Nejspíš další gratulace k narozeninám. Když na displeji uvidím ikonu MÁMA, zpanikařím a nechám hovor spadnout do hlasové schránky. Pak telefon vypnu. Víím, že jsem zbabělá, ale teď s ní nedokážu mluvit.

Pěkné narozeniny! Hrdlem mi stoupá nával sebelítosti. Jenže já tady a teď nehodlám brečet. Chci jít domů a stočit se na posteli do klubička. Zmenšit se. Zmizet.

Vymotám se z nemocniční toalety. Dokonce i venku zaznamenám otřesy zemské kůry. Kolena se mi podlamují jako na trampolíně. Zastavím se, abych si vybavila, kudy se mám vlastně vydat. Nezvládnou řídit motorku a ani vyzvednout dcerku ze školky. Zavolám mámě, až se trochu vzpamatuju. Nemůžu to však udělat hned, okamžitě by poznala, co se děje.

Dopotácím se na zastávku a nastoupím do autobusu. Pomalu se prodíráme zasekaným městem. Civím z okna jako zdrogovaná. Držím se madla tak křečovitě, až mi klouby na prstech zbělají. Nesnesitelně těžký vzduch mě donutí otevřít okénko, ale vzápětí na mě zaútočí pachy z ulice.

Zmáhá mě závrať a obrací se mi žaludek. Protlačím se k řidiči. Jediný pohled na mě mu stačí k tomu, aby udělal naprosto nemožnou věc, totiž zůstal stát uprostřed města mimo plánovanou zastávku. Těsně pod schody autobusu pak zvracím jednu křeč za druhou před zraky všech cestujících.

Když nastoupím zpět, netoužím vidět jejich znechucení a ani soustrast. Jsem vyhořelá jako sopka po výbuchu.

Necítím nic kromě jediné emoce. Mám strach.

OSLAVA

„To nemůže být pravda!“ zakřičím, jakmile za sebou zabouchnu dveře bytu. „Proč se to stalo zrovna mně? Já nechci umřít!“

Zavřu oči. Myšlení mi zamrzlo u věty: *To bude dobrý, paní Klímová.* Moje vědomí ji zabarvilo špetkou sarkasmu. Usmála bych se, kdybych se duchem nenacházela na dně, pod hladinou temného jezera.

Při pohledu na hračky mě zasáhne mocný úder mateřského citu. Brzy ze života Adélky zmizím. Nebudu s ní, až začne chodit do školy a ani když vyroste. Katastrofický film v mém nitru promítá obrazy mé dcerky, mámy, mladší sestry Ireny a Petra. Co s nimi bude? Představím si jejich tváře a rozvzlykám se. Jen na svého otce se snažím úporně nemyslet.

Dolehne na mě otupělost. Nejraději bych někam zalezla a schovala se, kdyby mě Adélka nepotřebovala. Sakra! Musím zavolat mámě, aby ji vyzvedla!

Seberu odvahu a zapnu mobil. Patnáct nepřijatých hovorů! No nazdar. Máma jistě šílí, že jsem se jí neozvala. Přemýšlím, co mám říct. Ona ví, že jsem byla v nemocnici pro výsledky vyšetření. Navíc jí podle smutku v mém hlase dojde, co se děje. V duchu vidím její zkroušený obličej, který se křiví v očekávání další nešťastné rány osudu. Kolik bolesti si vytrpěla s otcem. A teď dcera. Tohle máma nezvládne, nikdy se nevzpamatuje. Tahle rodina si nezaslouží další katastrofu!

Hm. Nejlepší bude předstírat opilost. V den narozenin to mámě nejspíš nepřijde divné. S kým že oslavuju? Sama? Ne! Ach jo.

V mrazáku mi ze Silvestra zbyla sedmička vodky. Napiju se přímo z láhve. Ledová tekutina se v puse mění v lávu, která mi sežehne hrdlo. Ačkoli jsem v děsném stavu, zalije mě okamžité uvolnění. Dám si druhý mocný lok. A pak další.

Hlavou mi bleskne: *Chce to hlasitou hudbu!* Budu do telefonu hulákat a máma nic nepozná. Radši opilá než k smrti nešťastná. Pustím audio věž na plné pecky. Pak vyťukám číslo.

„Čau, mami... jo... díky,” zkouším přervat rockový nářez. „Ne, nic se neděje, všechno v pořádku,” lžu, ale nejradši bych si nafackovala. „Jsou tu kámošky... jo... já vím. Mohla bys cestou z práce zajet pro Adélku a nechat si ji do večera?” křičím. „Mami, nech toho! Já přece *jsem* zodpovědná! Proboha, nezačínej s tím zas! Tak pomůžeš mi, nebo ne? Cože? Nic neslyším. Počkej, půjdu vedle,” vyjeknu a postavím se blíž k reproduktoru.

Hrozně se za to divadlo stydím. *Promiň mi to, mami*, skučím v duchu.

„Jo, oslavuju. Jasně že večer přijdu. Pozdrav Adél–” A je to tu! Zhluboka se nadechnu, abych to ustála, protože se mi v krku dojetím vytvořil uzel. „Dej pusu Adélce.”

Uf. Vypnu hudbu. Na hovor s mámou jsem spotřebovala všechnu energii. Pocit prázdnoty spláchnu lokem z láhve.

Zmocní se mě strašná únava a v uších mi hučí přetlakem. Sesunu se po zdi dolů a bezduše zírám před sebe. Myšlenky na mě útočí jako sršni a předstírají smysl, jenže já se nedokážu soustředit na to, abych

jej rozluštila. Krčím se na tvrdé podlaze a nechám čas plynout. Nikdy jsem se necítila tak sama a ztracená. Netuším, jak dlouho tu sedím. Snad několik hodin?

Nakonec zatnu zuby, vstanu a dovleču se do ložnice, kde padnu na postel. Pro změnu civím do stropu a hlavou se mi honí děsivé obrazy. Nedokážu se jim ubránit. Zahrabu se pod peřinu a stočím se do klubíčka.

***

Probuzení trhnutím těla je slastné asi jako skok do ledové vody. Mobil na nočním stolku neúprosně vibruje. Na slepo po něm hmátnu. „Haló!?” zaskřehotám ochraptělým hlasem a prstem si vytrhu ospalost z očí. „Ahoj, mami. V kolik hodin? A kolik je? Hrome! Budu tam. Pa.”

Prospala jsem tři hodiny. Lebka mi třesť z vypité vodky. K tomu jako bonus mám přes dvacet zpráv v hlasové schránce. Cítím tíhu na prsou, jako bych měla hrudník ve svěráku. Možná je to sevření nutné, abych se nerozsykala na tisíce kousků.

Dohrabu se do koupelny krokem zombie a odvážím se pohlédnout do zrcadla. Zatraceně! Kouká na mě ztrhaná ženská s prázdnýma opuchlýma očima, stará tak tři tisíce let. Chystá se v údivu vykřiknout. Jsem to vůbec já? Ta tvář je tak bledá, že mě napadne, jestli nezírám na mrtvolu.

Opláchnu si obličej, abych se vzpamatovala. Po pláči mi zůstaly zlověstné temné kruhy. Znovu mi vyhrknou slzy sebelítosti. Pak se

rozčílím. Jak můžu být tak povrchní? Nebrečím pro zákeřnou nemoc nebo pro bolest, kterou způsobím rodině, a ani kvůli Adélce, že ji neuvidím vyrůstat. Já tady bulím pro svou blbou vizáž!

Mám chuť se sbalit a odjet na oslavu svých prokletých narozenin bez nalíčení. Ale vím, že bych mámu vyděsila k smrti. Kvůli ní si musím na sobě nechat extra záležet.

Dobře, aspoň na pár minut na tu nemoc nesmím myslet. Pročešu si vlasy a stáhnou je do culíku. Na pleť si mechanicky nanesu make-up a zdůrazním řasy. Po nalíčení nevypadám špatně, jen zarudlé oči prozrazují, co se se mnou děje.

Nezvykle dlouho se přehrabuju ve svém šatníku. Nakonec si obleču mentolově zelené šaty a koženou bundu, abych se mámě líbila.

Kvůli zbytkovému alkoholu v krvi nemůžu řídit. Navíc jsem Vespu nechala před nemocnicí. Kodrcám se proto na nádraží. Stěží stihnu meziměstský autobus. Nastoupím a rozhlédnu se po volném místě. Ze sedadla pro postižené na mě civí poďobaný puberták. Je to marné.

Autobus vydechne oblak jedovatých zplodin a vyjede. Sune se městem a pak dál po hrbolaté okresní silnici. Bez zájmu sleduju ospalou zeleň a kopcovitou siluetu vylidněné krajiny. Nedaleko odtud stávala kdysi malebná vesnice, kde bydlela moje babička, než ji z chalupy vystěhovali.

Na zastávce u elektrárny vystoupí starší muž. Podívám se z okna. Nevím, proč na mě chladící věže náhle působí tak hrozivě. Nadutě se topoří k nebi jako mocná atomární ereckce čtyř strážců apokalypsy. Sklopím zrak.

Z kabelky vytáhnu mobil a ťuknu na nepřijaté hovory. Páni. Většina je od Petra. Úplně jsem zazdila, že jsme spolu měli v poledne domluvenou schůzku. Petr je asi nakrklý, když mi v hlasové schránce zanechal tolik vzkazů. Dlouho sbírám odvalu, abych si poslechla první z nich: „Čau, kotě, čekám tu na tebe, tak spěchej.“

Ze slova *kotě* mi naskočí husí kůže. Setřesu ze sebe ten nepříjemný pocit a pustím si další zprávy. Málem se začnu smát tomu, jak se Petrova nevrlost stupňuje. U poslední nahrávky mu vytečou nervy. Sice nehuláká, ale není od toho daleko. „Namíchlas mě,” cedí skrz zuby. „Těšil jsem se, že si uděláme hezký den, ale tys nepřišla a ani ses neobtěžovala mi zavolat. Tak snad se dostavíš aspoň na vlastní oslavu. Čau.”

To poslední *čau* připomíná výstřel z pistole namířený na mou hlavu. Ale Petr má smůlu, jeho zprávy ve mně nevzbudí pražádnou emoci. Všechn smutek světa jsem si už vybrala. Na oběd a na jeho pošramocené ego, netrpělivě stepující před restaurací, jsem prostě zapomněla. Naštěstí byl příliš našťvaný, než aby se stavil u mě doma. Hádku s ním bych nesnesla.

Rozhodnu se Petrovi napsat přes WhatsApp omluvu ještě dřív, než dorazím k mámě domů. Nechci před svými blízkými nic řešit. Sesmolím pár vět, pak je smažu a tak pořád dokola. Když mi dojde trpělivost, s rezignovaným povzdechem to vzdám.

Konečně oznámí reprodukováný hlas „Týn nad Vltavou”.

Zanedlouho vklopýtám do dveří řadovky, kde mě přivítá máma. „To je dost, že jdeš. Všechno nejlepší k narozeninám, Hani. Všichni na tebe čekáme.“

Chvěju se po celém těle a při pohledu na mámu se mi mocně stáhne hrdlo. Hrozí, že se neovládnu a rozbřečím se. Kdybych se teď zmínila o diagnóze, zabije ji to. Zatnu zuby a zhluboka se nadechnu.

Máma mě chytne kolem pasu a zavede do obývacího pokoje. Představím si ho, jak vypadal dřív, když jsem byla malá. Dlouhou dobu byl zařízen retro nábytkem. Stávala tu děsná stěna z dubové překližky plná keramických hrnečků, skleniček z křišťálu a jiných neužitečných krámů, které hyzdily snad všechny české domácnosti v dobách komunismu. Změna režimu obývacího pokoje nakonec prospěla, ale jeho přerod v postmoderní svatyni à la IKEA má jednu vadu na kráse. Babiččin kredenc z třesňového dřeva se mezi ten nábytek s blyštivým povrchem prostě nehodí.

Pozdravím se s Petrem, otčímem Pepou a Veronikou, kamarádkou mé sestry.

Adélka přiběhne ke mně a obejmeme se ručkama stehno. „Maminko.“ Do očí mi dojetím vyhrknou slzy a mám neblahý pocit, že omdlím. Vezmu ji do náruče a políbím na čelo. „Jak ses měla u babičky, broučku?“

„Čus, ségra, ty teda vypadáš!“ ozve se z kuchyně drobná holka s dredy, která je jakýmsi zvrhlým žertem vesmíru mou o pět let mladší, šílenou sestrou Irenou. S úšklebkem ke mně přistoupí. „No těpic! Tak všechno nejlepší k tvým šedesátinám.“ Škodolibě se zahihňá.

„Dík, přesně tohle jsem potřebovala slyšet,“ zaúpím a sundám si bundu.

Veronika mi pográtuluje a udiveně si mě prohlíží.

„Kolik jsi toho vypila?“ zeptá se otčím Pepa. Vsadím se, že sám dnes nedrží první sklenici piva.

„Dost,“ zachraptím a odkašláním se snažím překonat ztuhlost hlasivek.

Irena potřese hlavou, jako by ona byla vzorem počestnosti. „Na abstinentku ses slušně zřídila. Příště mi vem telefon. Volala jsem ti nejmíň tisíckrát.“

„Promiň.“

„Hele, tady máš od nás dárky, který si vůbec nezasloužíš.“

Pokouším se usmát. Moje obličejové svaly jsou ale tak strnulé, že si nejsem jistá výsledkem. Navíc mě trápí migréna, že bych mohla lézt po zdi.

Petr si mě pronikavým zrakem změří a ztuhla mi podá ruku. „To teda musel bejt mejdan,“ sykne. Pak mi popřeje vše nejlepší a věnuje mi kytici lilií. V jeho chladném výrazu vytuším sadistickou touhu vyšlehat mě s ní přes zadek. „Koupil jsem ti zájezd do Chamonix Mont Blanc. Už jsem rezervoval hotel. Za tři týdny jedeme.“

„Ach. Díky, to je prima. Jsi tu dlouho?“ zeptám se, abych prolomila ledový blok mezi námi.

„Moc dlouho ne. Ve tři jsem zvonil u tvých dveří, chtěl jsem tě vyzvednout, ale neotevřela jsi.“

„Škoda. Usnula jsem a potom jsem ti zkoušela napsat, jenže –“

„Pojď, sedni si ke stolu, Hani,“ přeruší nás máma. „Vypadáš unaveně.“

„Já vím,“ vydechnu a s pocitem nesmírné tíhy na svých bedrech klesnu na židli.

„To je tím, že se tak honíš,” míní máma.

„Alice, nech toho,” skočí jí do řeči otčím.

Moje matka zvrátí oči nahoru. „No co? Třeba by nemusela tolik pracovat.”

„Alice, nepleť se do toho,” breptá otčím a stačí se pobryndat pivem na bradě.

„Mohla bys učit jenom v tý jazykovce,” navrhuje máma tvrdošíjně, když pokládá na stůl talíře. Jak ji znám, má večeri už dávno hotovou.

„Mami, nechci se vzdát kariéry. K čemu jsem pak studovala?” povídám, ale připadám si jako prolhaná mrcha. Snažím se tu něco předstírat a zachovat zdání normality, přitom bych teď měla mluvit úplně o něčem jiném.

„Neměla bys tolik pracovat, zbylo by ti víc času na Adélku,” namítne máma a rukou uhladí ubrus na stole.

„Vždyť víš, že se s jedním platem neuživím,” řeknu. Kolikrát jsme už tuhle diskusi spolu vedly? Zdá se, jako bych mluvila do prázdna. Máma si vede svou a jako obvykle mě neposlouchá.

„Mysli na svý dítě. Ona nebude věčně maličká. Roky utečou jak voda.”

„Já na Adélku myslím neustále!” vyštěknu a ve svém hlase nacházím nejen pevnost, ale i varovný podtón, který mě samotnou překvapí.

„Měla bys mít konečně rozum, Hani, a převzít zodpovědnost. Stará jsi na to dost.”

„Hezký přání k narozeninám. Díky, mami.”

„Nemá smysl se štvát pro nic za nic. Vzpomeň si na tátu, jak dopadl!”

„MAMI!” zakřičím na ni. Všichni u stolu sebou trhnou. Takhle v ráži mě nikdo z přítomných ještě nezažil. Hluboce se zastydím. „Promiň,” pronesu klidněji. „Povídej si, co chceš, jen proboha nemluv o otci!” Moje poslední slova vyzní děsivě jako šepot provázený hrdelním zavrčením.

Irena se snaží po svém způsobu odlehčit situaci a přerušit trapnou chvíli ticha: „Ty naděláš. Troška práce přece nikomu neuškodí. Nemůže si věčně válet šunky na mateřský.”

„Já si, do prdele, žádný šunky neválím,” procedím skrze zatnuté zuby.

Máma na mě nevěřicně vytřeští oči.

„Tak si poříd’ auto, je to lepší než se plahočit na motorce nebo autobusem,” řekne Pepa s výrazem, jako by právě našel řešení problému světového míru.

„Jsem historička umění, tudíž si auto nemůžu dovolit!” Artikuluju to velmi důrazně a tón mého hlasu odpovídá nejvyššímu rozčilení. Zjišťuju, že nejlepší sebeobranou proti rozplynutí se v slzách a nervovému zhroucení je adrenalin. Naštvat se, to zaručeně zabere.

„Dobře. Dobře. Jenom se uklidni.”

Irena se ke mně otočí zády a potřeše hlavou. „Nechápu, co to s ní dneska je.” Chybí ještě, aby si významně poklepala na čelo.

Juknu na Veroniku a Petra, jak sedí u stolu a s pootevřenou pusou sledují ten blázonec. Petr asi nevěří svým očím, kde se to ocitl. Pěkná oslava!

„Proč ji nenecháš na pokoji, Pepo? Vždyť vidíš, jak ji rozčiluješ!“ obuje se máti do otčíma při servírování polévky.

„Já že ji rozčiluju? A kdo začal s tím, že nemá tolik pracovat?“ brání se srdnatě Pepa.

„Ach, dej mi pokoj,” odsekne máma. Pak hlasem jako med pokračuje: „Začněte jíst, mládeži, ať vám to nevystydne.”

„Tak jo. Dobrou chuť.”

Máma s otčímem se před jídlem pomodlí. Já jsem raději zticha.

„Momentík, počkat! A co přípitek?” Pepa znenadání vyskočí, popadne láhev, nalije do připravených skleniček sekt a ujme se proslovu na mou počest. „Drazí...,” trochu zaváhá, protože neví, jak naši sešlost nazvat. Odkašle si. „Drahá rodino a přátelé naší Haničky, oslavenkyně, kterou máme moc a moc –” Ale jeho chabá snaha a šance parádně se ztrapnit jsou naštěstí přerušeny vyzváněním telefonu.

„To je pro tebe, Hani,” poví mi máma. Posunky se ptám, kdo to je. Ona však už nestihne odpovědět.

„*Hallo, Klaus,*” pozdravím a naprosto zbytečně sdělím mimo sluchátko: „To je Klaus.” Jakmile začnu hovořit německy, výraz v Petrově obličejí ztvrdne jako skála. Přestane jíst polévku a položí lžíci vedle talíře. Vyjdu na chodbu, abych mohla nerušeně volat. Adélka přiběhne za pár minut za mnou.

„Tak se konečně dejte do jídla, už je to studený,” vzdychne máma, když se vrátím, a přísným zrakem popíchne otčíma, jako by on za všechno mohl.

Máma se překonala a připravila králíčí pečení a bramborový salát. Moje sestra coby veganka dostane jen suché brambory a flák červené řepy.

Irena se rozpovídá o propagačních akcích své malé neziskovky.

Zív.

Po chvíli sklapne a nechutně si pochutnává na své řepě. Na králíčí hřbet, kterým se láduje Petr, jukne postranním pohledem plným hnusu.

Petr si všimne, jak se Irena naježila, a tak pokrčí rameny ve smyslu: *Soráč, neuvědomil jsem si, že dřepím vedle ujetý veganky.*

Irena s Veronikou rozebírají plány na zítřek. Světe div se, chtějí sázet stromky na Šumavě. Rozhovor jde však mimo mě. Směju se nepřítomně a zřejmě i na špatných místech.

Všimnu si, že Veronika pošilhává po mé sestře, dělá na ni škemrající psí oči, jako by loudila pamlsek. Nevím, o co mezi nimi jde, ale z Irenina vyhýbavého pohledu je mi nanic. Jsou snad nejlepší kamarádky, ne?

Během večere Petr vztekle zatíná čelisti a nemluví se mnou. Když se po zákusku moje rodina nenápadně vytratí od stolu, tak si odkašle a spustí: „Proč jsi v poledne nepřišla?”

„Nemohla jsem,” řeknu po pravdě.

„A proč jsi mi nezavolala nebo nenapsala zprávu?” zeptá se stroze, jako by v duchu počítal slova, která ke mně pronese. „Ty ses na naši schůzku vykašlala?” V očích se mu zaleskne podezíravost.

Sice mám plné zuby jeho policajtské nátury, přesto mu v klidu odpovím: „Nevykašlala jsem se na ni, prostě jsem nemohla přijít. Neptej se prosím proč. Nechci ti lhát.”

Petr zaskřípe zuby.

„Věř mi, že jsem měla pádný důvod.“ Do očí mi vstoupí slzy a mám co dělat, abych se jejich návalu ubránila.

„Věřit ti? Důvěra není jen tak. Musí se zasloužit,” řekne Petr.
„S kým jsi byla?”

„S nikým.”

Petr mě probodne očima a pohrdavě si odfrkne. „To nemá smysl.”

„Omlouvám se, je to moje chyba. Nezlob se,” prohodím mechanicky a bez lítostného zabarvení hlasu. Tím náš rozhovor skončí.

Potřesu hlavou. To je ale paličák. Co po mně chce? Abych před ním padla na kolena?

Petr je naštvaný, zavile mlčí a dívá se mimo mě. Všimnu si, že sleduje televizní obrazovku s fotbalem.

„Kdo hraje?” zeptám se bez zvláštního zájmu.

„Argentina s Nigérií,” odpoví Pepa, který se uvelebil v křesle s další sklenicí piva.

„Aha.”

Máma právě servíruje čokoládový dort s třešněmi, který upekla podle receptu naší prababičky. Cukrářská tradice sahá hluboko do rodinné minulosti. Kdybych dala na mámu, tak jsem se vyučila pekařkou a neztrácela čas *nesmysly* na studiích. Podle toho, co vydělávám, s ní nemůžu úplně nesouhlasit.

Adélka je unavená a shazuje ze stolu ubrousky. Petr je zvedá a ona radostí piští.

Veronika hledí střídavě na Petra a na mě a kroutí hlavou. Je mi jasné, že mého kluka obdivuje. Loktem mi dloubne do žeber a udělá významný obličej. „Proč jsi tak nevrlá? Máš přece všechno.”

„Já nejsem nevrlá!” zavrčím.

Napadne mě, jaké peklo by se tu rozpoutalo, kdybych se byť jen slovem zmínila o dnešní diagnóze. Nedokážu ani pomyslet na drama, které by následovalo. Ta hromadná hysterie. To emocionální inferno. Nikomu z nich, a především mámě, to nemůžu udělat. Ale říct jim to musím. Nejhorší ze všeho je, že nevím, jak. Dá se něco takového vůbec sdělit šetrným způsobem?

Zvednu se ze židle a na vratkých nohách přejdu do kuchyně, kde máma zdolává horu nádobí. „Mami, ukaž, pomůžu ti.”

„Na, tu máš zástěru, ať si zvykáš,” neodpustí si.

„Mami, chci ti něco říct,” zašeptám a cítím se unavená, jako bych rázem zestárla o sto let.

„Co se děje s Petrem? Nepohádali jste se?” zeptá se máma a mně je jasné, že ji ta otázka celý večer pálí na jazyku.

Vyhnu se jejímu pohledu. „Nepohádali jsme se, jenom jsem dnes nestihla přijít na –” Nestačím větu dopovědět.

„To je dobře, Hani. A ty si to ani nerozbalíš?” Máma přeruší směr mých myšlenek a ukáže na hromadu dárků na komodě.

„Ale jo. Čekala jsem, až domyješ nádobí.”

„To jsi hodná.” Máma si utře ruce do utěrky.

Hmátnu po prvním balíčku. „Pěkné ručníky. Díky.”

„To máš do výbavy, kdybyste... no však víš.“ Máma nenápadně jukne na Petra, který sedí u stolu se zašklebeným obličejem a strnule jako pařez. Asi právě neodpovídá matčině snu o budoucím zeťákovi.

Rozbalím další praktický dárek, nad kterým bych se nejraději rozvzlykala. Snažím se polykat slzy stejně jako svou bezmocnost. Máma se nikdy nedočká mé svatby, tak jako já se nedožiju dospělosti své dcery.

„Dáš si ještě zákusek?“ zeptá se máma.

„Mami, můžu ti tu nechat Adélku do zítřka?“

„To nepůjde, chtěli jsme jet s Pepou ráno do krámu,“ namítne. Při pohledu na Petra se však zarazí, jako by jí cosi pomalu docházelo. „Snad by ji mohla pohlídat Irena.“

„To ani náhodou, zítřka mám na práci něco důležitějšího,“ ozve se Irena z gauče.

„Nějak to přece zvládneme,“ zapřede máma tak trochu falešně. V očích má spousty nevyřčených otázek.

Posbírám si dárky do tašky.

„Ty už chceš jet?“ Máma si mě a Petra dál pronikavě měří. Možná se pokouší vydedukovat, co se mezi námi děje. „Nechtělás mi něco říct, Hani?“ vzpomene si náhle.

„Už ani nevím. Nebylo to nic důležitýho,“ zalžu, ale přitom nedokážu potlačit smutek v hlase.

Petr se ani nesnaží zamaskovat nadšení, že je návštěva u konce. Vyskočí ze židle a vezme si sako.

„Pojedeš se mnou zítřka sázet stromky?“ nezapomene se zeptat Irena na rozloučenou.